

Teza: przedłużające się tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych.

Zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych było uzasadnione z uwagi na wagę postawionych zarzutów w początkowej fazie postępowania dyscyplinarnego, jednak w sytuacji, gdy postępowanie toczy się już od przeszło trzech lat, zawieszenie utraciło swój tymczasowy charakter i stało się środkiem nieadekwatnym w skutkach swojej represji dla obwinionego do podejmowanych przez sąd dyscyplinarny czynności procesowych (ostatnia rozprawa miała miejsce rok temu).

Warszawa, dnia 8 października 2020 r.

sygn. akt WO-170/19

POSTANOWIENIE

z dnia 8 października 2020 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie: Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski (sprawozdawca)

Sędziowie: SWSD Robert Staszewski

SWSD Rafał Ziemiński

Protokolant: Magdalena Senderska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Wacława Góreckiego po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 października 2020 r.

sprawy w przedmiocie wniosku o uchylenie tymczasowego zawieszenia w czynnościach radcy prawnego L. J. na skutek zażalenia obrońcy obwinionego radcy prawnego L. J. na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 9 lipca 2019 r., sygn. akt D 53/17, o odmowie uchylenia postanowienia z dnia 26 czerwca 2018 r., sygn. akt D 53/17, o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego

postanawia

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchyła postanowienie z dnia 26 czerwca 2018 r., sygn. akt D 53/17, o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego L. J. w czynnościach zawodowych radcy prawnego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt D 53/17, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. działając na podstawie art. 65¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych tymczasowo zawiesił w czynnościach zawodowych radcę prawnego L. J.. Wydając takie postanowienie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny miał w szczególności na uwadze to, że wobec obwinionego zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne, a zarzucone radcy prawnemu przewinienia dyscyplinarne dotyczą czynów rażąco godzących w zaufanie do zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego. Postanowienie zostało utrzymane w mocy postanowieniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 września 2018 r., sygn. akt WO-137/18.

W dniu 14 maja 2019 r. na rozprawie w toku postępowania pierwszoinstancyjnego przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym obrońca obwinionego radcy prawnego wniósł o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu obwinionego w czynnościach zawodowych argumentując, że na obecną chwilę nie jest konieczne utrzymywanie tego zawieszenia, a każdy miesiąc utrzymywania tego środka pozbawia obwinionego możliwości wykonywania zawodu, przy czym obwiniony stanął się na rozprawie. Wniosek obrońcy obwinionego Okręgowy Sąd

Dyscyplinarny rozpatrzył na rozprawie w dniu 9 lipca 2019 r. Postanawiając o oddaleniu wniosku Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że nie ustały przyczyny wobec, których zostało zastosowane zawieszenie oraz nie powstały przyczyny

o

uzasadniające jego uchylenie w rozumieniu art. 65 ust. 5 ustawy o radach prawnych. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny szerzej nie uzasadnił swojego rozstrzygnięcia.

To postanowienie zaskarżył obrońca obwinionego adwokat M. P.. W pisemnym zażaleniu z dnia 15 lipca 2019 r. obrońca zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania karnego, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodów, nieszechstronne rozważenie materiału dowodowego, nieprzeprowadzenie dowodów z przesłuchania wszystkich świadków zgłoszonych wnioskiem z dnia 4 sierpnia 2017 r., którzy to świadkowie pozwoliliby potwierdzić wersję przedstawioną przez obwinionego w jego obszernych wyjaśnieniach, a nieprzeprowadzenie

w/w dowodów do chwili obecnej uniemożliwia ustalenie okoliczności sprawy w sposób wszechstronny, co doprowadziło do wydania zaskarżonego postanowienia;

- naruszenie przepisów ustawy o radcach prawnych, tj. art. 65“ ust. 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez przyjęcie, że w niniejszym stanie prawnym występują szczególnie uzasadnione okoliczności, podczas gdy nie sposób uznać, że mają one miejsce w sprawie, szczególnie mając na uwadze to, iż zeznania trojga świadków przesłuchanych przez Sąd w dniu 9 lipca 2019 r. nie potwierdziło w żaden sposób zarzutów opisanych we wniosku o ukaranie, zaś korelowały one i korespondowały z wyjaśnieniami złożonymi przez obwinionego na rozprawie w dniu 14 maja 2019 r.;
- naruszenie przepisów ustawy o radcach prawnych, tj. art. 65 ust. 5 ustawy o radcach prawnych, poprzez przyjęcie, iż w przedmiotowej sprawie nie ustały przyczyny do niezwłocznego uchylenia tymczasowego zawieszenia wobec obwinionego L. J. w sytuacji, gdy z dowodów przeprowadzonych do tej pory, w szczególności zeznań świadków (M. M., V. K., S. K.) nie wynika, aby obwiniony dopuścił się czynów zarzucanych mu we wniosku o ukaranie i tym samym niezasadnym jest stosowanie przez ponad rok najbardziej dolegliwego środka, jakim jest tymczasowe zawieszenie w wykonywaniu zawodu radcy prawnego, jeżeli co najmniej część zarzutów nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym; „
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia, a polegający na tym, iż obwiniony L. J. dopuścił się zachowań niegodnych radcy prawnego (m.in. obraźliwe stwierdzenia, podarcie pełnomocnictwa etc.), udzielił za pośrednictwem portali internetowych negatywnych opinii o pracodawcy, zamieścił obraźliwe wpisy na forum oraz żądał wygórowanego wynagrodzenia za swoje czynności i przebywał w siedzibie pracodawcy wbrew jego woli w sytuacji, gdy do chwili obecnej żaden ze świadków nie potwierdził, aby obwiniony dopuszczał się niegodnych zachowań, a także brak jest kategorycznego stwierdzenia w zeznaniach, iż to obwiniony umieszczał jakiegokolwiek wpisy na forum internetowym, czy też żądał wygórowanego wynagrodzenia za swoje czynności jako radca prawny, jak i przebywał w siedzibie pracodawcy wbrew jego woli mając do tego odpowiednią przepustkę - szczególna analiza zeznań świadków pozwala na przyjęcie wersji obwinionego jako wiarygodnej.

Obrońca obwinionego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego zawieszenia obwinionego w czynnościach zawodowych.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekając w sprawie, miał na uwadze, co następuje:

Zażalenie obrońcy obwinionego zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karną, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Prawodawca ustanawia zatem następujące warunki dla skorzystania przez sąd dyscyplinarny z tej instytucji:

1)

przeciwko radcy prawnemu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karną,

2)

zachodzą uzasadnione okoliczności sprawy.

Przedmiotem zaskarżonego postanowienia nie jest jednak orzeczenie o tymczasowym zawieszeniu obwinionego radcy prawnego w czynnościach zawodowych, ale zbadanie, czy w czasie nadal toczącego się postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu nie zaistniały takie przesłanki, które nakazywałyby uchylenie stosowania tego tymczasowego środka.

Jak wyjaśnił Wyższy Sąd Dyscyplinarny w orzeczeniu z dnia 8 marca 2018 r., sygn. akt WO-17/18, ratio legis zawieszenia w czynnościach zawodowych nie jest wymierzenie kary za dotychczasowe zachowanie radcy prawnego, a tylko zabezpieczenie przed ewentualnym nienależytym wykonywaniem czynności zawodowych przez radcę prawnego. Przy tym postanowienie o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego w czynnościach zawodowych nie narusza zasady domniemania niewinności, gdyż nie rozstrzyga w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej obwinionego za określone przewinienie dyscyplinarne. Nadto należy podkreślić, że zastosowanie tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych nie prowadzi do obalenia domniemania niewinności.

Na podstawie art. 65 ust. 4 ustawy o radcach prawnych tymczasowo zawieszony może w każdym czasie składać wniosek o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu. Na postanowienie w przedmiocie wniosku zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po upływie co najmniej trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia. Natomiast w myśl art. 65² ust. 5 ustawy o radcach prawnych tymczasowe zawieszenie uchyla się niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie.

Wniosek obrońcy obwinionego z dnia 14 maja 2019 r. o uchylenie postanowienia z dnia 26 czerwca 2017 r. został złożony po upływie trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia. Tym samym zażalenie na postanowienie z dnia 9 lipca 2019 r. było dopuszczalne.

Odnosząc się do zarzutów zażalenia w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że nie ustały przyczyny, wskutek których zostało zastosowane tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych obwinionego radcy prawnego L. J.. Nadal bowiem toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne oraz nadal są mu stawiane te same zarzuty popełnienia przewinień dyscyplinarnych rażąco godzących w zaufanie do zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego.

Należało zatem rozważyć, czy powstały przyczyny uzasadniające uchylenie tymczasowego zawieszenia obwinionego w czynnościach zawodowych. W zażaleniu jako przyczyny uzasadniające uchylenie stosowanego środka zostały podniesione argumenty dotyczące oceny dowodów przeprowadzanych przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym. W ocenie autora zażalenia prawidłowa ocena w szczególności zeznań niektórych świadków powinna prowadzić do uznania zarzutów postawionych obwinionemu za niezasadne. Jednak te zarzuty obrońcy nie mogły zostać uznane za pozwalające na uchylenie tymczasowego zawieszenia, ponieważ przedstawiają jedynie własną wersję obrony obwinionego. Nadto zarzuty te faktycznie są jedynie próbą już na tym etapie postępowania oceny przeprowadzanych dowodów, która to ocena zostanie dokonana dopiero w orzeczeniu kończącym sprawę. Nie sposób jest też na tym

etapie postępowania podzielić zarzutu zażalenia o błędzie w ustaleniach faktycznych, skoro takich ustaleń odnośnie do winy obwinionego jeszcze nie ma.

Przekonująca natomiast okazała się argumentacja obwinionego i jego obrońcy, że tymczasowe zawieszenie radcy prawnego w czynnościach zawodowych w swoich skutkach jest w czasie jego stosowania równoważne z pozbawieniem możliwości wykonywania zawodu, a tym samym i zarobkowania. Stąd w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego szczególnie ważne jest to, że ten środek quasi zapobiegawczy może być stosowany tymczasowo i w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. O ile zatem w czasie, gdy zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych było uzasadnione z uwagi na wagę postawionych zarzutów w początkowej fazie postępowania dyscyplinarnego przed sądem dyscyplinarnym, to w sytuacji, gdy postępowanie to toczy się już od przeszło trzech lat, a ostatnia rozprawa dyscyplinarna miała miejsce przeszło rok temu, to zawieszenie obwinionego w czynnościach zawodowych utraciło swój tymczasowy charakter. Nadto to zawieszenie w czynnościach zawodowych stało się w realiach tej sprawy środkiem

nieadekwatnym w skutkach swojej represji dla obwinionego do podejmowanych przez sąd dyscyplinarny czynności procesowych. Dlatego w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego ustały w tej sprawie przyczyny uzasadniające stosowanie przedmiotowego środka po myśli art. 65 ust. 5 ustawy o radcach prawnych.

Stąd Wyższy Sąd Dyscyplinarny postanowił zmienić zaskarżone postanowienie i uchylić postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt D 53/17.